

***Må tidligst offentliggøres, når talen er holdt
Det talte ord gælder***

**Svend Kohrt, næstformand for
Foreningen NORDEN i Sydslesvig
Ved mødet på Husum Danske Skole
Fredag den 24. maj 2019 kl. 17.00
Ved mødet på Hatlund-Langballe Danske Skole
Lørdag den 25. maj 2019 kl. 16.00**

Tak for invitationen til at holde årsmødetalen i Husum. Husum, som en stor del af min familie kommer fra og Husum, som holder så flotte balletaftener, og Husum, hvor en tidligere formand for Foreningen NORDEN bor.

Foreningen NORDEN fylder 100 år i år i både Danmark, Norge og Sverige. 100 år med opgang og nedgang, med store udfordringer og med store sejre. På det politiske, det erhvervsmæssige og det folkelige plan blomstrede Norden i 1920'erne op og begyndte at få en egen identitet.

I 1919, kort efter 1. verdenskrig, var der i blandt andet de nordiske lande, et stærkt behov for tryghed og nærhed. Krigen havde sat sine dybe spor også i Norden. Derfor håbede stifterne af foreningen, at et nært nordisk samarbejde kunne være med til at sikre freden.

Og siden stiftelsen har foreningen ikke blot været fortaler for, men drivende kraft bag en lang række politiske beslutninger, der har stor indflydelse på de nordiske medborgeres dagligdag.

Nordisk Råd blev stiftet i 1952, siden kom Nordisk Kulturfond til i 1966 og Nordisk Ministerråd i 1971.

Den nordiske pasunion, et fælles arbejdsmarked, social- og sprogkonventionen fulgte i kølvandet. Alt sammen tiltag, der letter de nordiske medborgeres dagligdag og bevægelighed indenfor Norden.

Foreningen NORDEN er jo ikke blot et landsforbund, men i overvejende grad drevet af lokalafdelinger og deres bestyrelser og medlemmer. Uden den folkelige forankring ville Foreningen NORDEN ikke eksistere i dag.

Med dette års årsmødemotto "NORDEN møder Sydslesvig – vi knytter bånd" er vi inde i noget centralt i Foreningen NORDEN. Det er igennem mødet mennesker imellem, at Norden virkelig lever.

Som 15-årig fandt jeg på Duborg Skolens opslagstavle en lille notits fra Foreningen NORDEN i Sydslesvig om, at der var en friplads på en nordisk ungdomslejr i nærheden af Oslo i Norge. Det kunne jeg vældig godt tænke mig at deltage i, og jeg søgte straks om pladsen. Jeg havde været i

Norge 2 gange inden i forbindelse med spejderrejser, og jeg blev utrolig glad, da jeg fik besked om, at det var mig, der var så heldig.

Turen igennem Danmark med tog, natfærgeren over Skagerak og busturen i Norge var en hel verdensrejse. Men jeg var sammen med unge fra hele Norden i 10 dage, delte værelse med en svensker – og alle forstod hinanden. Vi havde fantastiske dage, fik set en masse, oplevet meget og frem for alt knyttet kontakt med de andre. Og denne friplads blev min indgang til Norden og det nordiske.

Som ung familie tog vi på mange ferier i Norden og havde nemt med at komme i kontakt med befolkningen – sproget var ingen hindring.

Der gik dog nogle år, inden jeg igen kom i nær kontakt med Foreningen NORDEN igen. I Husby har SSF og Grænseforeningen i Herning en fadderskabsforbindelse, som dengang fungerede godt. Her blev der efterlyst kontakt til nogle lærere, der ville deltage i et nordisk lærerseminar. Da der ikke var lærere fra Husby Skole, der kunne tage af sted, blev vi spurgt, om vi kunne deltage. Det ville vi meget gerne, så min kone Birte og jeg tog i 1985 til Herning for at møde kolleger og lære nyt.

Det blev en fantastisk uge med masser af nye ideer til undervisningen og fagligt input. Mange samtaler om, hvad vi var for underlige størrelser, der kom fra Sydslesvig. Nye venskaber opstod – mange af dem holder den dag i dag.

Og derfor er det vigtigt for os i Sydslesvig at komme ud i Norden, repræsentere Sydslesvig og få en fornemmelse for den særlige nordiske ånd.

Det, at skoleelever og ungdomsgrupper deltager i det nordiske arbejde på lige fod med de andre unge burde være en selvfølge. Af samme grund har Foreningen NORDEN i Sydslesvig årligt afsat en god sum penge til skoleklassers og ungdomsgruppers rejser i Norden. Desværre er søgningen faldet markant, især på skoleområdet, efter at der kom nye regler i forbindelse med klasserejser.

I foreningsregi prøver vi at skabe kontaktflader mellem Sydslesvig og Norden. Alene i år tilbyder vi 3 rejser til hhv. Sverige og Danmark, og alle er fuldbogget eller overtegnet. Sideløbende arrangerer vi informations- og debattmøder, hvor Norden står i fokus. Egentlig kører det rigtig godt for Foreningen NORDEN i Sydslesvig.

Men det er vanskelige tider også for vores forening.

Vores liv har forandret sig, vore behov er andre, og vi er i det hele taget optaget af andre ting, end man var for 50 eller 100 år siden – og godt med det.

Det er derfor en stor udfordring at tilpasse foreningslivet til de behov og forhold, som passer til dagens Danmark og dermed også Sydslesvig. Her arbejder vi lokalt og regionalt på at målrette tilbud og aktiviteter til nutidens medlemmer.

Med etableringen af Nordisk Informationskontor i Flensborg fik vi en stærk nordisk trumf til grænselandet. Med NISS, som det hedder i daglig tale, har vi fået en professionel formidler af både den officielle og den kulturelle mangfoldighed, som Norden kan fremvise.

For selv om vi gerne betragter Norden som en enhed med mange fællesnævner, selv om vi kunne have verdens 10. største økonomi, så har vi stadigvæk at gøre med 5 selvstændige lande og flere selvstyrende områder, som er ret så forskellige. Her vil jeg blot påpege nogle få: Nato-

medlemskab eller ej, EU-medlemskab eller ej, sprogfælleskab eller ej. Men vi har trods en lang række forskelligheder holdt sammen. Og det skal vi fortsat arbejde på.

I Sydslesvig står Norden stærk. Bevidstheden om, at vores bagland ikke blot er Danmark, men hele Norden, er udbredt. Der er en stor accept af at vi hører til i Norden og er en del af en større helhed.

Men det er på landsplan, de overordnede tanker skal tænkes. Her savner jeg både input og udfordring fra vores landsforening. Vi har i lokalafdelingerne brug for indspark for at videreudvikle foreningslivet, og det ville klæde Foreningen NORDEN i Danmark at ansætte en foreningskonsulent – som i Grænseforeningen – der kan sætte fut i de gamle klude og inspirere til nytænkning og forvandling. For hvis vi ikke formår at definere os selv på ny, med respekt for historien og fremtiden, vil vi ikke opleve et 150-års jubilæum.

Er dette så en begravelsestale. Nej, tværtimod.

I en usikker verden, hvor gamle alliancer ikke er sikre alliancer mere, hvor nabolande spiller med musklerne, i et Europa med England, der forlader fællesskabet, er der brug for faste og trygge holdepunkter. Her kommer Norden til at være det bagland, som vi kan stole på.

Det er med glæde, at vi har set landet Slesvig Holsten blive optaget som observatør i Nordisk Råd. Dette er for mig ikke kun af stor symbolsk betydning men skal og bør munde ud i konkrete tiltag fra delstatens side. Vi er glade for den store interesse, der udvises for Norden og det nordiske samarbejde også på dette plan og vil gerne være med til at lægge ideer og indhold i det slesvig-holstenske og nordiske samarbejde.

Med dette vil jeg sige tak for ordet og ønske alle et fortsat godt årsmøde.